

KEHVAS
seisus talu
ehitati üles,
maja sai ka
teise korruse
ning moodsa
sindelkatu-
se. FOTOD: MEELI
KÜTTIM

mille korrashoidu väga palju ei investeeritud. Margus Proos sai üsna laokile jäänud talu päranduseks eelmise sajandi lõpul.

Sadevälja oli Margusele lapsepõlvest peale tuttav koht. Looduslikult kaunis paigas Kuivajõe käärus omaette asuv talu meeldis ka aianudusharidusega Janale. Nii et küsimust, mida päritud taluga teha, üles ei kerkinudki, küsimus oli, kuidas see korda teha.

Moodne tulemus tänu talupojatarkusele. Kuna häärber oli ehitatud kohapeal põletatud tellistest, mis talumaja kohta on üsna haruldane, ning need olid väga hea kvaliteediga, siis see osa majakarbist jäeti alles. Endiselt heas korras oli ka reheahi, ent rehetoa palgid olid suures osas mädanenud. Rehetoata aga oleks maja jätnud väga ebaproportsionaalse mulje. Nii otsustati rehetuba uuesti üles ehitada ja ühtlasi sai maja peale teise korruse, mida katab sindelkatuse.

“See oli meie mõlema kiiiks,” ütles Jana Proos, “sellises stiilis ja sellisest ajastust pärit maja lihtsalt vajab sindelkatust.”

Prooside perel moodsaid soojustusvõtteid kasutada ei tulnud, sest tellisseinad olid poole meetri paksused ning ka rehetoa ehituseks valiti välja 40–50sentimeetrise läbimõõduga palgid, mis talupojatarkuse kohaselt tagavad sooja maja. Rehetuba ehitati Lõuna-Eesti angaaris valmis, võeti siis uuesti lahti ning pandi Sadeväljal vana reheahju ümber uuesti kokku.

Teadliku siseviimistluseta oma aja moodi.

Rehetoa palgid on seestpoolt linaõliga üle tõmmatud, mis annab ruumidele ikka veel erilise karge lõhna. Elutuba on kaetud helebeeži lubikrohviga. Lubikrohvi oli seal varemgi, aga see oli üks väga kole sinine toon, meenutab perenaine Jana: “Tahtsime sellest väikese fragmendi alles jätta, aga see oli meie jaoks ikka liiga kole.”

Mööbel pärineb suures osas ajast, mil maja kunagi sisustati. Ka aidas leidunud riide- ja viljakirstud on toodud elumajja ning neile on leidnud sobiv rakendus. Elutuppa on üles pandud kangasteljed, sest kudumine on perenaise hobi. Ta on ise kudunud kõik maja kaltsuvaibad ning ka teised tekstiilid.

Ä Taust

Jana ja Margus Proosi Sadevälja talu Karla külas Kose vallas sai Eesti Vabariigi presidendi kauni kodu auhinna 2012. aastal, kui pere oli seal elanud alles ühe aasta. Nüüdseks on juurde ehitatud abi- ja kõrvalhooneid ning laiendatud iluaeda.